

Staaroperatie

Met druppelverdoving

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

informatie

Vorbereiding

Wij vragen u met het volgende rekening te houden:

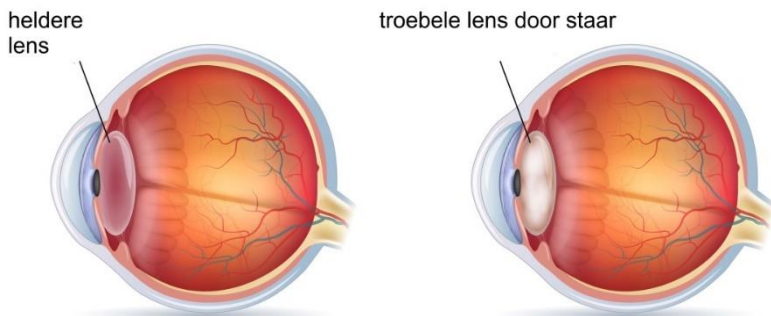
- U mag tijdens de operatie geen sieraden, ringen en/of horloges dragen.
- Mobiele telefoons mogen niet mee naar de operatiekamer.

Inleiding

Uw oogklachten zijn het gevolg van een ziekte die staar heet, ook wel grijze staar of cataract genoemd. In deze folder leest u meer over de aandoening en de behandeling.

Wat is staar?

Staar of cataract is het troebel worden van de oog lens. Het ontwikkelt zich meestal langzaam, maar soms ook snel, in bijvoorbeeld enkele weken. De oog lens ligt achter de gekleurde iris (regenboogvlies) en is onder normale omstandigheden helder. De lens zorgt ervoor, dat de dingen die we zien, scherp op het netvlies worden afgebeeld. Als de oog lens troebel wordt (staar), wordt het beeld op het netvlies wazig, het zien wordt dus slechter.

Afbeelding 1: Dwarsdoorsnede van het oog.

normale situatie: de lens is helder

bij staar is de lens vertroebeld

Afbeelding 2: De gezonde lens en een door staar vertroebelde lens.

Hoe ontstaat staar?

Staar is **geen** gevolg van verkeerde brillenglazen of van vermoeidheid. Het kan het gevolg zijn van ziekte of van verwondingen in het oog.

Ook is bekend dat staar in sommige families meer voorkomt dan in andere.

Verder bevorderen diabetes (suikerziekte) en langdurig gebruik van het geneesmiddel cortisone het ontstaan van staar.

Staar is niet leeftijdgebonden; het kan op elke leeftijd voorkomen en iemand kan er zelfs mee worden geboren. De meest voorkomende vorm is ouderdomsstaar. Dit is het gevolg van het ouder worden, maar niet iedereen heeft er last van.

De klachten

Meestal wordt staar slechts langzaam erger en kan het jaren duren voor u werkelijk slechter gaat zien. U kunt wazig zien of dubbelzien.

U heeft daarbij geen last van tranen of pijn. U kunt gevoelig worden voor tegenlicht en daarom het zonlicht vermijden.

De ernst van uw klachten hangt af van de graad van de vertroebeling van de ooglenzen. Vaak begint staar op beide ogen, maar gewoonlijk wordt het ene oog meer aangetast dan het andere.

Soms helpt een andere bril, maar op de lange termijn gaat u toch weer waziger zien; het gezichtsvermogen gaat langzaam maar zeker toch achteruit.

Het regelmatig vervangen van brilglazen bij beginnend staar is niet schadelijk voor uw ogen.

De behandeling

Zodra u zo slecht gaat zien dat u er in uw dagelijkse leven te veel hinder van heeft, is een operatie de enige oplossing. Er zijn geen medicijnen tegen staar. De staaroperatie wordt veel gedaan en er zijn weinig risico's. Welk moment het beste is om te opereren, hangt van uzelf af.

Met de huidige methodes hoeft u niet te wachten tot de staar 'rijp' is. In alle stadia van vertroebeling kan geopereerd worden.

Het is echter verstandig u niet té vroeg te laten opereren, dus bij onvoldoende klachten. Tenslotte brengt elke operatie enig risico met zich mee. Ook zou u achteraf de indruk kunnen krijgen dat er niet veel is veranderd.

Vorbereiding thuis

Oogdruppels

U heeft van de oogarts op de polikliniek Oogheelkunde een recept voor oogdruppels gekregen. Deze oogdruppels haalt u een aantal dagen voor de operatie bij de apotheek.

De dag vóór uw operatie begint u met één oogdruppel Nefanac. Raadpleeg hiervoor de informatie die u van de apotheek heeft gekregen.

Bellen voor tijdstip van opname

Eén werkdag voor uw opname belt u tussen 15.00 -16.00 uur naar de afdeling Dagbehandeling, tel. (078) 654 24 86.

We vertellen u dan hoe laat we u op de dag van opname verwachten. Als u op maandag wordt opgenomen, dan belt u de vrijdag ervoor.

Medicijngebruik

U kunt uw antistollingsmedicijnen blijven gebruiken zoals u gewend bent.

Als u medicijnen gebruikt, neemt u alleen die medicijnen mee naar het ziekenhuis, die u tijdens uw verblijf in het ziekenhuis moet innemen.

Overige voorbereidingen

- U hoeft op de dag van de operatie niet nuchter te zijn.
- Op de dag van de operatie mag u geen make-up en/of gezichtscrème gebruiken.
- Wilt u sieraden thuislaten?
- Als u piercings heeft in het gelaat, haalt u deze eruit.
- Als u een hoortoestel heeft, laat u deze uit aan de zijde van het te opereren oog.
- Regel op tijd uw vervoer naar huis, omdat u zelf geen voertuig mag besturen.

De opname

Op het afgesproken tijdstip meldt u zich bij de receptie (hoofdingang) van **locatie Zwijndrecht**. De receptionist verwijst u van daaruit naar de afdeling Dagbehandeling.

Op de afdeling Dagbehandeling ontvangt één van de verpleegkundigen u. Hier worden een aantal voorbereidingen voor de operatie gedaan, zoals het druppelen van het te opereren oog.

Zo nodig krijgt u nog twee tabletjes ter voorbereiding van de operatie. U krijgt een jas over uw kleding aan, een muts op om uw haren te bedekken en slofjes om uw schoenen.

We brengen u in een rolstoel naar voorbereidingsafdeling.

Beleving

We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een behandeling krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier. Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

De voorbereiding op de operatie

Op de voorbereidingsafdeling neemt u plaats in een speciale stoel. In deze stoel wordt u ook geopereerd. De operatie vindt plaats onder plaatselijke verdoving. Uw oog wordt met oogdruppels gevoelloos gemaakt. Deze druppelverdoving is een zeer veilige methode om het oog te verdoven. Wanneer de verdoving is ingewerkt wordt u naar de operatiekamer gebracht.

Belangrijk om te weten: bij de druppelverdoving is alleen het oog verdoofd. De aanraking van de oogleden en de huid rond het oog voelt u dus gewoon. Ook kunt u uw oog nog bewegen. De oogarts vertelt u waar u naar toe moet kijken en dat u het oog stil moet houden.

De operatie

In de operatiekamer vragen we nogmaals naar uw gegevens. Zo weten we zeker dat u de juiste patiënt bent.

De operatie duurt vaak minder dan een ½ uur. Tijdens de operatie verwijdert de oogarts de troebele lens.

Het meestal heldere kapsel (het kapselzakje) blijft in het oog achter. Deze wordt gebruikt om een kunstlens te fixeren (vast te maken).

De nieuwe lens is van tevoren op sterkte berekend, zodat uw bril achteraf zo gunstig mogelijk zal uitvallen. Voor lezen is vrijwel altijd een bril nodig.

Na afloop worden oogdruppels en zalf in uw oog gedaan. U krijgt daarna een verband met een beschermend kapje. Dit kapje laat u zitten tot de volgende ochtend.

Opmerkingen

- De oogarts kiest er meestal voor om een kunstlens te plaatsen. Heel soms is dit niet mogelijk of gewenst. Dit hangt af van de kwaliteit van uw oog, maar ook van het verloop van de operatie.

- Een staaroperatie kan niet met laserstralen worden uitgevoerd. Het is namelijk niet mogelijk om met een ‘straal’ de vertroebelde lens uit het oog te verwijderen.

Na de operatie

Na de operatie brengen we u in een rolstoel terug naar de afdeling Dagbehandeling. Zodra u zich goed voelt, mag u het ziekenhuis verlaten.

We raden u aan om het ziekenhuis niet alleen te verlaten. Laat u ophalen en zorg voor passend vervoer zoals met een auto/taxi/hopper. Na de operatie mag u zelf geen voertuig besturen.

Controle

Wordt op een later moment ook het andere oog geopereerd? Dan vindt in de tussenliggende periode een korte controle plaats op de polikliniek Oogheelkunde. Deze afspraak krijg u mee na afloop van de eerste operatie.

Na de laatste of enige operatie bellen we u na 1 week en spreken we met u de afspraak af voor de eindcontrole. Deze afspraak vindt plaats 4 weken na de operatie.

Op deze eindcontrole worden de ogen/het oog gecontroleerd en wordt de uiteindelijke sterkte gemeten. U krijgt zo nodig een brilrecept mee voor de opticien, voor een nieuwe bril of lens.

Periode van herstel

Bril aanpassen

Na de operatie zien sommige patiënten heel goed, andere patiënten hebben nog een tijd last van een waas. Dit gaat meestal vanzelf over. Dit heeft te maken met het normale genezingsproces.

Een voertuig besturen

Heeft u de bril nodig bij het besturen van een voertuig? Dan kunt u pas weer een voertuig besturen als u weer een bril op juiste sterkte heeft. Verder mag u autorijden wanneer de gezichtsscherpte goed is. Dat houdt in dat u niet dubbelziet en dat u goed diepte kunt zien.

Oogdruppels

- De eerste weken moet u uw oog regelmatig druppelen. Volg het druppelschema dat u op de polikliniek Oogheelkunde heeft gekregen.

- Wrijf niet in uw oog.
- Zorg ervoor dat het druppelflesje uw oog niet raakt.
- Heeft u hulp nodig bij het druppelen van uw oog? Probeer dan of familie, vrienden of buren u daarbij kunnen helpen. Is er niemand aanwezig, dan kan eventueel de thuiszorg ingeschakeld worden.
- Gebruikte u al dagelijks oogdruppels, bijvoorbeeld voor droge ogen of voor de oogdruk? Blijf deze dan gebruiken zoals u gewend bent, ook in het geopereerde oog. Tenzij de oogarts iets anders met u heeft afgesproken.

Oogkapje

De eerste week na de operatie moet u als u gaat slapen, uw oog met een plastic beschermkapje afdekken. Dit kapje plakt u met een paar pleisters vast. Dit is hetzelfde kapje dat u na de operatie op uw oog had.

Douchen

Na de operatie mag u douchen. Houd wel uw ogen dicht.

Beweging

- Tot 1 week na de operatie mag u niet bukken, zwaar tillen en fietsen.

- De eerste 2 weken mag u geen balsporten beoefenen of zwaar werk te doen.
- De eerste 2 weken na de operatie mag u niet zwemmen of een sauna bezoeken.

Een arts waarschuwen

Krijgt u binnen 4 weken na uw operatie last van de een van de volgende klachten? Bel dan naar de polikliniek Oogheelkunde.

- Toenemende pijn en/of roodheid van het oog.
- Toenemend wazig zien.
- Een pupil die niet rond is.
- Het zien van zwarte vlekken, zwarte draden en/of lichtflitsen.
- Als u uw oog (hard) gestoten heeft.

Ook al u iets niet vertrouwt, kunt u altijd bellen naar de polikliniek Oogheelkunde, tel. (078) 654 12 33.

De polikliniek is tijdens kantooruren bereikbaar. 's Avonds en in het weekend belt u naar de afdeling Spoedeisende Hulp, tel. (078) 652 32 10.

Lange termijn

Het materiaal waarvan de kunstlens wordt gemaakt, is al tientallen jaren in gebruik. Er zijn geen aanwijzingen dat de kunstlens na verloop van tijd minder goed gaat werken. Dit is de reden waarom in sommige centra ook bij kinderen kunstlenzen worden geïmplanteerd. Tot op de dag van vandaag is er, na miljoenen lensimplantaties, nog geen geval van afstoting bekend.

Natuurlijk kan ook een geopereerd oog, zoals elk oog, in de loop van de volgende jaren andere oogaandoeningen krijgen, waardoor het zicht minder kan worden.

Risico's

Zoals bij alle operaties, is er ook bij een staaroperatie een risico op complicaties. Dit risico is klein. Als u zich niet laat opereren, dan zult u bijna zeker minder gaan zien. De kans dat u na een staaroperatie minder ziet dan daarvoor is minder dan één procent.

Tijdelijke ongemakken of voorbijgaande gezichtsstoornissen komen vaker voor. Er is een kleine kans dat u na uw operatie aanvankelijk geen duidelijk beeld ziet. Dit komt doordat het oog enige tijd nodig heeft om van de operatie te herstellen.

Als de operatie goed is verlopen, zijn deze klachten meestal na een aantal weken voorbij, als u een nieuwe bril krijgt aangemeten.

Hoewel de kans daarop klein is, blijft er altijd het risico dat er een bloeding of ontsteking in het oog ontstaat. Ook kan het voorkomen dat uw hoornvlies wordt beschadigd of dat er wat lensrestjes achterblijven. Dit is meestal niet ernstig. Het kan eenvoudig worden verholpen of het gaat uit zichzelf weg.

Nastaar of secundair cataract

De kunstlens wordt in de (originele) kapselzak van uw oog geplaatst, nadat de troebele inhoud is verwijderd. Op deze manier zorgt het lenskapsel voor een goede plaats van uw nieuwe lens, precies achter uw pupilopening.

Soms kan het centrum van de achterste lenskapsel na maanden of jaren verdikken en vertroebelen. Dit heet nastaar of secundair cataract.

Nastaar is op verschillende manieren te behandelen. Soms is een kleine poliklinische operatie nodig, maar vaak kan de nastaar worden behandeld met een laserapparaat. De behandeling met een laserapparaat is geheel pijnloos. Meer informatie hierover leest u in de folder 'Poliklinische laserbehandeling'.

PROM's vragenlijst

Wij zijn benieuwd naar de effecten van deze staaroperatie op uw kwaliteit van leven. Daarom leggen wij u vooraf én 3 maanden na uw operatie een korte digitale vragenlijst voor.

Deze vragenlijst wordt ook wel een PROM's-vragenlijst genoemd, de afkorting van Patiënt Related Outcome Measure. De vragen gaan over de moeilijkheden die u ervaart in uw dagelijkse leven door uw verminderde gezichtsvermogen. Met deze informatie kunnen wij het effect meten van de operatie op uw dagelijkse leven.

Voor uw operatie nemen we de eerste vragenlijst met u door. Dit gebeurt op de voorbereidingsafdeling vlak voor uw operatie. Na uw operatie ontvangt u na 3 maanden op het afgesproken e-mailadres een bericht dat dezelfde vragenlijst voor u klaar staat in uw patiëntenportaal via mijnasz.nl. We vragen u deze dan opnieuw in te vullen.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Bel dan gerust tijdens kantooruren naar de polikliniek Oogheelkunde. We beantwoorden uw vragen graag. Ook voor het maken of verzetten van een afspraak bij de polikliniek Oogheelkunde, belt u naar tel. (078) 654 12 33.

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

De afbeeldingen in deze folder zijn afkomstig van Shutterstock en via een licentieovereenkomst door ons verkregen. Het is derhalve aan derden niet toegestaan om deze afbeeldingen op welke wijze dan ook, te gebruiken of te kopiëren. Voor het eigen gebruik van deze afbeeldingen verwijzen wij naar www.shutterstock.com

Albert Schweitzer ziekenhuis
mei 2020
pavo 1593